

Sygn. akt VI Gz 82/14

POSTANOWIENIE

Dnia 22 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: **SSO Barbara Frankowska**

Protokolant: asyst. sędz. Anna Grzebyk

po rozpoznaniu w dniu 22 kwietnia 2014 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **A. S.**

przeciwko **M. K.**

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego
w T. Wydziału V Gospodarczy z dnia 6 marca 2014 r., sygn. akt
V GC 451/13 w przedmiocie odmowy zwolnienia od kosztów sądowych

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu
w T. V Wydziałowi Gospodarczego do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem (k. 59) Sąd Rejonowy w (...) oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych. W ocenie Sądu Rejonowego pozwany jest przedsiębiorcą i powinien z prowadzonej działalności gospodarczej wygospodarować środki na opłacenie kosztów sądowych a to w niniejszej sprawie opłaty sądowej od apelacji w kwocie 30 zł lub złożyć wniosek o ogłoszenie upadłości. Sąd I instancji wskazał, że wniosek o zwolnienie od opłaty w kwocie 30 zł jest działaniem na zwłokę, ponadto jako oczywiście bezzasadny podlegał oddaleniu.

Powyższe postanowienie pozwany zaskarżył w całości zażaleniem zarzucając nieuzasadnione oddalenie wniosku bez badania sytuacji pozwanego i nieuwzględnienia braku środków.

Podniósł, że w miesiącu grudniu 2012 r., drastycznie pogorszyła się jego sytuacja finansowa w związku z zablokowaniem dostępu do giełdy (...). Zablokowanie dostępu było efektem nieterminowych spłat zobowiązań przez pozwanego, które są wynikiem słabej ściągalności wierzytelności przysługujących mu względem jego dłużników. Dodał, iż giełda (...) jest niezbędnym narzędziem funkcjonowania jego firmy, gdyż dzięki niej pozwany pozyskuje przewoźników przy pomocy których może obsługiwać swoich klientów poprzez świadczenie im usług transportowych.

Skarżący podkreśla nadto, iż podjął on działania zmierzające do polepszenia jego sytuacji finansowej między innymi poprzez starania o pozyskanie kredytu na spłatę zobowiązań.

Dodatkowo pozwany ma obecnie liczne procesy i nie jest w stanie ponosić kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Zażalenie pozwanego jest uzasadnione.

Stosownie do treści art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r.

o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. nr 167 poz. 1398 z późn. zm., dalej: uksc) zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Zaś z ust.

2 powyższego artykułu wynika, że do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych powinno być dołączone oświadczenie obejmujące szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby ubiegającej się o zwolnienie od kosztów. Oświadczenie sporządza się wg ustalonego wzoru. Jeżeli oświadczenie nie zostało złożone albo nie zawiera wszystkich wymaganych danych, stosuje się art. 130 k.p.c.

Oświadczenie strony ubiegającej się o zwolnienie od kosztów sądowych wprawdzie nie musi być złożone na „urzędowym druku”, lecz może być zawarte w piśmie procesowym, powinno jednak zawierać wszystkie dane określone w rozporządzeniu z dnia 31 stycznia 2006 r. w sprawie określenia wzoru oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby fizycznej ubiegającej się o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu cywilnym. W świetle art. 102 ust. 2 u.k.s.c. nie przedstawienie wszystkich wymaganych informacji skutkuje obowiązkiem wezwania

do uzupełnienia wniosku na podstawie art. 130 § 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2012 r., III CZ 69/12, LEX nr 1232786).

Mając na uwadze powyższe należy podkreślić, że wydanie przez sąd rozstrzygnięcia w przedmiocie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych winno następować po dokładnej analizie aktualnej sytuacji materialnej strony, w odniesieniu do konkretnej kwoty, której obowiązek zapłaty wystąpił na danym etapie postępowania (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w R. z dnia 12 października 2012 r., I ACz 663/12, OSA 2013/1/36-38, LEX nr 1220646).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy zauważyć, że pozwany wniosek o zwolnienie od opłaty od apelacji zawarł

w piśmie z dnia 3 marca 2014 r. (k. 54). Wnioskodawca nie przedłożył wraz z wnioskiem oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, o którym mowa w art. 102 ust.2 u.k.s.c., a jedynie w powyższym piśmie podał ogólnikowe informacje o trudnej sytuacji materialnej, zadłużeniu w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz braku innych oszczędności oraz składników majątkowych które mogłyby przeznaczyć na zaspokojenie kosztów sądowych. Przedmiotowy wniosek obarczony był zatem brakiem formalnym w postaci nie podania wszystkich danych określonych we wzorze oświadczenia ustalonego treścią w/w rozporządzenia. Brak formalny wniosku należało zatem uzupełnić przed merytorycznym rozstrzygnięciem w wniosku pozwanego.

Sąd Rejonowy wydając zaskarżone orzeczenie nie dysponował zatem wiedzą co do aktualnej sytuacji majątkowo-finansowej pozwanego, co odrywa rozstrzygnięcie od realnych okoliczności jakie powinny być jego podstawą.

W konsekwencji powyższego - na mocy art. 386 § 4 k.p.c.

w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy uchylił zaskarżone postanowienie uznając, że Sąd Rejonowy, nie dysponując oświadczeniem pozwanego, nie rozpoznał istoty sprawy.

Ponownie rozpoznając wniosek Sąd Rejonowy uwzględni treść oświadczenia i dopiero na tej podstawie oceni czy pozwany bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny jest w stanie ponieść opłatę od apelacji w niniejszej sprawie.